

Hungária Hovawart Klub Tenyésztő és Segítőkutya Egyesület

Tenyésztési (és Tenészvizsga) szabályzat

Tartalom

A tenyésztés	2
1. A tenyésztés célja	2
2. Hovawart fajtastandard FCI Nr.190.....	2
3. Törzskönyvezés, nyilvántartás.....	2
4. Kiadható származási lapok fajtái	7
5. A tenyésztés feltételei	8
6. A tenyésztésbevitel alsó és a tenyésztésben tartás felső határai	8
7. Tenyésztési célokra való felhasználás gyakorisága	8
8. Alomnagyság	9
9. Életteljesítmény.....	9
10. Rokontenyésztés	9
11. Mesterséges megtermékenyítés.....	9
12. Egyéb rendelkezések	9
A tenyésztés módszere.....	9
1. Fedeztetés	9
2. Alombejelentés.....	9
3. Alomellenőrzés.....	10
Tenyészvizsga szabályzat.....	10
1. Tenészvizsga célja	10
2. Fiatalkutya vizsgán való részvétel feltételei:.....	10
3. Tenészvizsgán való részvétel feltételei:.....	10
4. A tenészengedély kiadásának feltételei:	11
5. Küllemvizsgálat	11
6. Fiatalkutya teszt leírása	11
7. Fiatalkutya vizsga minősítései (max. 50 p)	11
8. Temperamentum teszt leírása	12
9. Tenészvizsga minősítései (max. 100 p).....	12

A tenyésztés

1. A tenyésztés célja

Egészséges, megfelelő fajtajellel rendelkező törzskönyvezett ebállomány kialakítása, szinten tartása, fejlesztése, fajta fenntartó és fajtajavító tenyésztése, a hivatalos standardhoz mindjobban közelítő, kitűnő anatómiájú, idegrendszerű, örökletes betegségektől mentes, jól szocializált állomány létrehozása a tenyésztési célunk. Jelen tenyésztési szabályzat ezen célok elérésnek módját és körülményeit rendszerezi.

Ahhoz, hogy egy hovawart kutyával tenyésztteni lehessen, az adott egyednek rendelkeznie kell FCI által elismert származási lappal, meg kell feleljen az FCI hovawart fajtastandard-jének, egészségesnek kell lennie és legalább a kötelezően előírt szűrővizsgálatokkal rendelkeznie kell, teljesítenie kell a fajtagondozó szervezet tenyészvizsgáját, valamint minimum két FCI kiállításon részt kell vegyen.

2. Hovawart fajtastandard FCI Nr.190.

- **Származás:** Németország.
- **A hivatalosan érvényes standard publikációjának dátuma:** 2025. 03. 21.
- **Felhasználás:** Munkakutya.
- **FCI-Besorolás:** 2. fajtacsoport: Pinscherek és schnauzerek, molosszoid fajták, svájci havasi- és pásztorkutyák.
 - 2.2 alosztály: Molosszoid típusú kutyák, hegyi típus.
 - Munkavizsgára kötelezett.

RÖVID TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

A hovawart egy nagyon régi, eredeti rendeltetését tekintve német munkakutya. A név az extensionális középelnémet nyelvből (a német nyelv egy korábbi formájából) származik: *Hova* = Hof (udvar, tanya, birtok) és *wart* = Wächter (őr, oltalmazó). A fajta tervszerű tenyésztése 1922-ben kezdődött a tanyákon még fellelhető, hasonló típusú kutyák alapulvételeivel, valamint többek között német juhászkutyákkal, újfundlandikkal és leonbergi kutyákkal való keresztezések révén. 1937-ben önálló fajtaként, majd 1964-ben munkakutyaként ismerték el. Az 1960-as évektől kezdődően a csípőízületi diszpláziától mentes egyedekre irányuló következetes szelekciónak köszönhetően ezt a betegséget szinte teljesen sikerült visszaszorítani a fajtában.

ÁLTALÁNOS MEGJELENÉS

A hovawart erőteljes, középnagy, a marmagasságnál kissé hosszabb testalkatú, hosszú szőrű munkakutya. A nemek közötti különbség elsősorban a fejformán és a testfelépítésen egyértelműen felismerhető.

FONTOS ARÁNYOK

- Marmagasság : testhosszúság aránya = 100 : 110-től 100 : 115-ig.

VISELKEDÉS / JELLEM (TEMPERAMENTUM)

Elismert, sokoldalúan használható munkakutya. Természete jóindulatú és kiegyensúlyozott; védőösztönrel, magabiztossággal és jó terhelhetőséggel rendelkezik. Közepes temperamentumú,

rendkívül jó szaglása. Harmonikus testfelépítése és a családja iránti különleges ragaszkodása kiváló kísérő-, figyelő-, őrző-, mentő- és nyomkövető kutyává teszi.

FEJ

A fang (arcorri rész) egyenes és párhuzamos a koponyával; a fang és a koponya hossza körülbelül megegyezik. A fejbőr feszesen simuló.

- **Agykoponya:** Az erőteljes fejnek széles és domború homloka van.
- **Stop (homlokborda):** Jól kivehető.

ARCORRI RÉSZ:

- **Orrtükör:** Az orrlyukak jól fejlettek. A fekete-cser és a fekete kutyáknál az orr fekete. A szőke kutyáknál (világos fakó – sötét fakó) a váltóorr (világosabb csíkkal rendelkező orr) megengedett.
- **Fang:** Profilból és felülről nézve is erős, a hegye felé enyhén elvékonyodó.
- **Ajkek:** Feszesen simulnak.
- **Állkapocs/Fogak:** Erőteljes ollós harapás, a fogképletnek megfelelő 42 foggal. A fogak függőlegesen állnak az állkapocsban. A harapófogó-harapás megengedett. A szabálytalan harapás (például a kissé előreálló alsó I1 metszőfog) tolerálható.
- **Szemek:** Oválisak, nem dülledtek és nem is mélyen ülők. Színük a sötétől a közép barnáig terjed. A szemhéjak szorosan simulnak a szemgolyóra.
- **Fülek:** Háromszögletűek, a fejhez simulva lógnak, közepes vagy nagy méretűek. Magasan tűzöttek, és optikailag szélesítik a koponyát. A fülhegy enyhén lekerekített, hosszában eléri a szájszegletet. Nyugalmi állapotban laposan lógnak, figyelő helyzetben kissé előre felé fordulhatnak. A mellső élük körülbelül félúton helyezkedik el a szem és a tarkó között.

NYAK

Erős, közepes hosszúságú. A bőr feszesen simul.

TEST

- **Hát:** Feszes és egyenes.
- **Ágyék:** Erős, valamivel hosszabb, mint a far.
- **Far:** Enyhén lejtős és közepes hosszúságú.
- **Mellkas:** Széles, mély és erőteljes.

FAROK

Dúsan szőrözött (bozontos), a csánkizület alá kell érnie, de a földet nem érintheti. A kutya hangulatától függően alacsonyan, vagy magasan és a hát fölé ívelten hordott.

VÉGTAGOK

ELÜLSŐ VÉGTAGOK:

- **Általános megjelenés:** Elölről és oldalról nézve is erősek és egyenesek. A lapocka hosszú és jól hátra dőlt.
- **Váll:** Nagyon jól izmolt.

- **Felkar:** Testhez simuló.
- **Könyök:** Egyenes vonalban illeszkedik a mellkashoz (bordaívhez).
- **Alkar:** Erős és izmos.
- **Lábtőizület:** Feszés.
- **Elülső lábközép:** Oldalról nézve mérsékelten dőlt.
- **Mellső mancsok:** Kerekdedek, erősek és zártak. A lábujjak íveltek és szorosak. A fekete-cser és fekete kutyáknál a karmok feketén pigmentáltak; a szőke kutyáknál a lábujjak/karmok lehetnek kevésbé pigmentáltak.

HÁTULSÓ VÉGTAGOK:

- **Általános megjelenés:** Hátról nézve erősek és egyenesek. A comb és a lábszár hossza megegyezik (1:1 arány).
- **Comb:** Nagyon jól izmolt és mérsékelten dőlt.
- **Lábszár:** Mérsékelten dőlt és nagyon jól izmolt.
- **Csánkizület:** Erős és mélyen helyezkedik el.
- **Hátulsó lábközép:** Hátról nézve egyenes és párhuzamos.
- **Hátulsó mancsok:** Kerekdedek, erősek és zártak. A lábujjak íveltek és szorosak. A farkaskörömök megléte nem számít hibának. A fekete-cser és fekete kutyáknál a karmok feketén pigmentáltak, a szőke kutyáknál a lábujjak/karmok kevésbé pigmentáltak lehetnek.

MOZGÁS

Elölről és hátról nézve a hovárt minden jármódban egyenes vonalon mozog, oldalról nézve pedig térélelő a mozgása. Ügetésben jó az elülső lábak kinyúlása, a hátulsó végtagok felől pedig erőteljes a tolóerő.

BŐR

Feszésen simuló. A fekete-cser és fekete kutyáknál a bőr kékes árnyalatú, a szőke kutyáknál többnyire rózsaszínes tónusú.

SZŐRZET

- **Szőr:** A hosszú szőrzet dús, enyhén hullámos és a testre simuló; az aljszőrzet kevés. Zászlósság (hosszabb szőr) található a nyak elülső részén, a testen alul, az elülső lábak hátsó részén, a combok hátsó részén (nadrág) és a farok alsó oldalán. A fejen, valamint az elülső és hátsó lábak elülső oldalán a szőr rövid. A szőrzet nem lehet nyitott (elálló).
- **Szín:** A hovárt három színváltozatban létezik: fekete-cser, fekete és szőke.

Színváltozatok részletesen:

- **Fekete-cser:** A szőrzet fekete és fényes, a jegyek színe középszőke. A fejen lévő jegyek az orrhát alatt kezdődnek, és a szájszeglet mellett húzódnak le a torokjegyig. A szemek feletti pontszerű jegyek tisztán láthatóak. A mellkasi jegy két egymás melletti foltból áll, amelyek össze is érhetnek. Az elülső lábakon lévő jegy – oldalról nézve – a lábujjaktól körülbelül a lábtőig ér, a hátsó oldalon pedig nagyjából a könyök magasságában végződik. A hátulsó lábakon – oldalról nézve – a csánk alatti jegy széles sávként látható, a csánk felett pedig csak egy keskeny sávként húzódik felfelé a láb elülső oldalán a has magasságáig. A faroktő alatt is található egy jegy. Minden jegy élesen határolt. Egy-egy kis fehér folt a mellkason, valamint

néhány fehér szőrszál a lábujjakon és a farokvégen megengedett. A szemhéjak, az ajkak és a talppárnák feketén pigmentáltak.

- **Fekete:** A szőrzet fekete és fényes. A szemhéjak, az ajkak és a talppárnák feketén pigmentáltak.
- **Szőke:** A szőrzet középszőke, fényes, a lábak és a has felé világosodik. A szemhéjakon, az ajkakon és a talppárnákon fekete és/vagy túlnyomóan sötét pigmentáció található.

MÉRET

Marmagasság:

- Kanok: 63–70 cm
- Szukák: 58–65 cm

HIBÁK

Minden eltérést a fent említett pontoktól hibának kell tekinteni, és a hiba súlyosságát pontosan annak mértékével, valamint a kutya egészségére és jólétére gyakorolt hatásával arányosan kell elbírálni.

- **Szemek:** Egy vagy két világosbarna szem.
- **Végtagok:** Meredek vagy túlzottan mély szögelések az elülső és/vagy hátsó negyedben.
 - Gyenge lábtőízület.
 - Kifelé forduló könyök(ök).
 - Francia állás (kifelé forduló mancsok).
 - Tehénállás (X-láb).
- **Szín:**
 - Néhány fehér szőrszál a combok belső oldalán.
 - Kevés fehér szőrszál a farokvégen.
 - Kisebb fehér jegyek a mellkason, vagy egy nagyobb fehér jegy a mellkason, amely a legnagyobb kiterjedésében maximum 8 cm-es.
 - Fehér szőrszálak a lábujjakon vagy teljesen fehér lábujjak.
 - *Szőke színűnél:* Kevés fehér szőrszál az orrháton és/vagy a fejtetőn; enyhe fehér derengés az orrháton.
- **Méret (Eltérés a standard mérettől):**
 - Szukák: 66–68 cm
 - Kanok: 71–73 cm

KIZÁRÓ OKOK (KIZÁRÓ HIBÁK)

- Agresszív vagy túlzottan félénk kutyák.
- Bármely kutya, amely egyértelmű fizikai vagy viselkedési rendellenességet mutat.

ÁLTALÁNOS MEGJELENÉS:

- Olyan kutyák, amelyek nem felelnek meg a fajta fenotípusának (küllemének).
- Kifejezetten kanos jellegű szukák.
- Kifejezetten szukás jellegű kanok.
- Kifejezetten eltérő testarányok.

FONTOS ARÁNYOK:

- Olyan kutyák, amelyeknél a marmagasság : testhosszúság aránya $100 :< 100$ (négyzetes vagy annál rövidebb test) vagy $100 :> 120$.

VISELKEDÉS / JELLEM:

- Agresszív kutyák.
- Félnék, gyáva kutyák.
- Lövésfélő kutyák.
- Letargikus, fásult kutyák.

FEJ / KOPONYA / FOGAK:

- Stop hiánya.
- Előreharapás.
- Hátraharapás.
- Keresztharapás.
- Foghiány, kivéve a (4) PM1 és a (2) M3 fogakat.

SZEMEK / FÜLEK:

- Egy vagy két kék szem.
- Egy vagy két csókaszem (fal-szem).
- Egy vagy két álló fül.
- Egy vagy két félig álló fül.
- Egy vagy két rózsafül.
- Egy vagy két elálló fül.

TEST / MELLKAS:

- Kifejezett nyerges hát (behorpadt hát) vagy kifejezetten pontyhát (púpos hát).
- Keskeny vagy hordó alakú mellkas.

FAROK:

- Farokszerkezeti rendellenesség.
- Kifejezetten rövid farok (a farok vége több mint 5 cm-rel a csánk felett végződik).
- Gyűrűs vagy begöndörödött farok.

VÉGTAGOK:

- Kifejezetten túlnőtt far (a far magasabb, mint a mar).
- Nagyon meredek szögelés az elülső és/vagy hátulsó negyedben.
- Extrém módon erős szögelés az elülső és/vagy hátulsó negyedben.

SZŐRZET ÉS SZÍN:

- **Szőr:** Túlnyomóan göndör szőrzet (gyűrűs fürtök).
- **Szín:** Minden olyan szín, amely nem felel meg a standardnek (pl. kékesszürke, őzbarna, barna, fehér, foltos, piszkos árnyalatú szőke, vagy túlnyomóan sávós/vadas szőrzet).
 - Fehér jegy(ek) a mellkason kívül.
 - Fehér szín a mancsokon, amely túlnyúlik a lábujjakon.

- *Fekete-cser színnél:* Szürke vagy barna jegyek a standardban leírtakon kívül; túlnyomóan a feketétől eltérő színű aljszőrzet; túlnyomóan szürke vagy fehéres jegyek.
- *Fekete színnél:* Szürke vagy barna jegyek; túlnyomóan a feketétől eltérő színű aljszőrzet.
- *Szőke színnél:* Egységes rőt-szőke szín anélkül, hogy világosodna; fehéres-szőke szín (a füleken is); sötét jegyek vagy sötét maszk.

MÉRET:

- Méret alatti egyedek.
- 68 cm-nél nagyobb szukák, és 73 cm-nél nagyobb kanok.

Megjegyzés:

- A kanoknak két jól fejlett, normál herével kell rendelkezniük, amelyek teljesen leereszkedtek a herezacskóba.
- Tenyésztésre kizárólag funkcionálisan és klinikailag egészséges, a fajtájának megfelelő felépítésű kutyák használhatók.

3. Törzskönyvezés, nyilvántartás

Törzskönyvezésre a Hungária Hovawart Klub a Magyarországon FCI jogosultsággal rendelkező MEOE Szövetséget központilag bízta meg.

A Hungária Hovawart Klub önmaga részére saját nyilvántartást vezet és a lehető legtöbb információt begyűjti a hazai állományról, annak érdekében, hogy a párosítások a tenyésztési célt a lehető legnagyobb mértékben szolgálják.

4. Kiadható származási lapok fajtái

- **standard származási lap:** a Hungária Hovawart Klub szabályzatainak való megfelelés és a tenyésztési szabályzat 5. pontjában leírtak „A tenyésztés feltételei” teljesítése. Megjegyzés: Abban az esetben, ha a szülők egyike nem teljesíti a standard származási lap feltételeit, az utódok regisztrációs lapra jogosultak.
- **prémium származási lap:** a standard származási lap feltételein túlmenően, a tenyésztő rendelkezik érvényes tagsággal a Hungária Hovawart Klubban.
- **regisztrációs lap:** A regisztrációs lap azon eb törzskönyvének adatairól kiállított hiteles másolat, amely eb
 - a./ törzskönyvi adatai nincsenek vagy aszerint nem rendelkezik 3 generációra visszavezethető FCI által elismert törzskönyvben rögzített felmenővel (ismeretlen vagy részben ismeretlen felmenő), de a fajtagondozó szervezet az egyedet a fajtajellegek megfelelőnek minősítette vagy
 - b./ olyan szülőpár utódja került bevezetésre a törzskönyvbe, amely/ek ki vannak zárva a tenyésztésből vagy az egyed maga szín vagy szőrzethibás vagy
 - c./ olyan szülőpár utódja, amely nem tett eleget a fajtagondozó szervezet által a tenyésztésbe vételhez meghatározott minimális feltételeknek.

Az a./ és b./ pontban meghatározott egyed törzskönyvi adatairól az egyed teljes életében csak „N” jelű regisztrációs lap állítható ki, utódai törzskönyvi nyilvántartásba nem vehetőek.

A c./ pont szerinti egyed törzskönyvéről „R” jelű regisztrációs lap, majd származási lap kiállítására lehetőség van abban az esetben, ha az egyed maga utólag a konfirmációs eljárás fajtagondozó szervezet által meghatározott feltételeit teljesítette.

A regisztrációs lap tartalma mindenben megegyezik a törzskönyvi adatokkal, de csak az egyed szüleinek nevét tartalmazza, a további felmenői generációk nem kerülhetnek feltüntetésre akkor sem, ha ismertek. A regisztrációs lap alapján export pedigree kiállítására nem kerülhet sor.

- **konfirmációs eljárás feltételei:**

A kutya betöltötte a 12 hónapos kort.

Rendelkezik „R” jelű regisztrációs lappal.

Részt vesz a Hungária Hovawart Klub küllemvizsgálatán és a bíró nem állapít meg kizáró hibát, tehát a kutya megfelel az FCI hovawart fajtastandard-nek.

5. A tenyésztés feltételei

A tenyésztés csak fajtatiszta, egészséges, fajtatípusos hovawart kutyákkal engedélyezett, melyek rendelkeznek FCI származási lappal és a Hungária Hovawart Klub által előírt feltételekkel.

A tenyésztésbe vétel feltételei:

- A tenyészállatok rendelkezzenek a Hungária Hovawart Klub által szervezett vagy elfogadott (FCI tagsággal rendelkező fajtagondozó egyesület által elfogadott) sikeres tenyészvizsga bizonyítvánnyal. Külföldről behozott és honosított tenyészbekek esetében, ha a származási országban a tenyészminősítésnek nincs feltételrendszere, a honosított állat tenyésztésbevétele előtt teljesíteni kell a Hungária Hovawart Klub tenyészvizsgáját.
- A Hungária Hovawart Klub által kötelezően előírt és a tenyészhető kategóriába eső HD (csípőízületi diszplázia) és DM (degeneratív myelopathy) vizsgálati eredménnyel kell rendelkeznie.

A Hungária Hovawart Klub a 18 hónapos kort betöltött kutyák HD röntgen értékeléseit fogadja el. DM tekintetében bármely hazai vagy külföldi laboratórium vizsgálati eredményét elfogadja. Csípőízületi diszplázia tenyészhető kategóriák: HD-A (mentes) és HD-B (majdnem mentes). B-re értékelt kutya csak A eredménnyel rendelkező kutyával pároztatható. DM tenyészhető kategóriák: N/N (mentes), N/DM (hordozó), DM/DM (érintett, amennyiben a kutya egészségi állapota kifogástalan), azzal a kitéttel, hogy hordozó és érintett kutya csak és kizárólag mentes eredményű kutyával pároztatható.

Amennyiben a tenyésztési kívánt kutya rendelkezik további egészségügyi szűrővizsgálatokkal, úgy annak eredményét igazoló iratának másolatát a tenyésztő köteles a Hungária Hovawart Klubnak megküldeni.

- Két FCI kiállításon szerzett szukáknak legalább nagyon jó, kanoknak kitűnő minősítés, két különböző bírótól.

6. A tenyésztésbevitel alsó és a tenyésztésben tartás felső határai

A szukák a pároztatás idején legalább 2 és legfeljebb 8 évesek lehetnek. A kanok a betöltött 2 éves koruk után pároztathatók.

7. Tenyésztési célokra való felhasználás gyakorisága

Egy szuka két eredményes (vemhesült) fedeztetése között minimum 10 hónapnak el kell telni. Üresen maradt szukáról a Hungária Hovawart Klubot értesíteni kell.

8. Alomnagyság

Az alomban született valamennyi élő utódot törzskönyvi nyilvántartásba kell venni.

9. Életteljesítmény

Egy szuka élete során legfeljebb 4 alkalommal nevelhet fel kölyköket.

+1 alomra engedély kérhető a Hungária Hovawart Klub elnökségétől, melyet a tenyésztő írásban, az alapos indok megjelölésével kérvényezhet.

10. Rokontenyésztés

Elsőfokú rokonok párosítása csak a Hungária Hovawart Klub elnöksége előzetes engedélye alapján lehetséges, melyet írásban, az alapos indok megjelölésével kérvényezhet a tenyésztő.

Elsőfokú rokonoknak nevezzük: anya/fia, apa/lánya, teljes- és alomtestvérek.

11. Mesterséges megtermékenyítés

Mesterséges megtermékenyítés a fajta javítása érdekében lehetséges. Az eljárást az FCI tenyésztési szabályzata szabályozza.

12. Egyéb rendelkezések

Szőke színű kutya szőke színű kutyával való pároztatásához a Hungária Hovawart Klub elnökségének előzetes engedélye szükséges, melyet írásban, az alapos indok megjelölésével kérvényezhet a tenyésztő.

Alomisméltás esetén a Hungária Hovawart Klub elnökségének előzetes engedélye szükséges, melyet a tenyésztő írásban, az alapos indok megjelölésével kérvényezhet.

A tenyésztés módszere

1. Fedeztetés

Mind a szuka, mind a kantulajdonosok kötelesek a fedeztetés előtt meggyőződni arról, hogy a partner kutyája a tenyésztési feltételeknek megfelel. Kötelesek minden, a tenyésztésben fontos adatot, büntetőjogi felelősségük mellett és tudatában a másik féllel közölni. A szabályok áthágása a tenyésztés betiltását vonhatja maga után.

A fedezési díj összegének és fizetési módjának megszabása kizárólag a szuka- és kantulajdonos megállapodásának tárgya. Későbbi viták elkerülése érdekében írásos megállapodás készítése ajánlott.

A tervezett párosításra minden esetben engedélyt kell kérni a Hungária Hovawart Klubtól, mely engedélyt 6 hónapon belül lehet felhasználni.

A fedeztetést annak napjától számított 8 napon belül a Hungária Hovawart Klubnak írásos nyomtatványon be kell jelenteni.

2. Alombejelentés

Az alombejelentőt a születéstől számított 8 napon belül a Hungária Hovawart Klubnak írásos nyomtatványon meg kell küldeni.

A törzskönyvezéshez minden szükséges iratot a MEOESZ törzskönyvezési osztályának kell megküldeni vagy a MEOESZ online felületén kell megtenni, a standard vagy a prémium származási lap/lapok kiváltásához szükséges dokumentumok mellékelésével.

A törzskönyvezés kezdeményezése során a MEOESZ által rendszeresített nyomtatványok és az egyesület nyomtatványai egyaránt használhatók.

3. Alomellenőrzés

A tenyésztő az állományjavítás érdekében a nála született kiskutyáknál tapasztalt születési rendellenességeket és velük született hibákat az elnökség tudomására hozza.

A tenyésztő köteles az anyakutyát és a kölyköket (és a többi, gondozásában lévő kutyát) a legjobb táplálási körülmények között tartani, jól ápolni és a fajtának megfelelően, higiénikusan szállásolni. Köteles a kölyköket az alapvető immunizálás előtt legalább 2 alkalommal féregteleníteni. Az alapvető immunizálást a kölykök 6-7 hetes korában kötelező megkezdeni. A tenyésztő köteles biztosítani az alom minden egyede részére egy teljesen kitöltött oltási igazolványt, amelyben a kötelező féregajtás mellett, a kötelező és alapvető immunizáló oltások bizonyítottan szerepelnek.

A kölykök 8 hetes korában az elnökség valamely tagja alomellenőrzést végez a tenyésztővel előre egyeztetett időpontban. Az alomellenőrzéskor a tenyésztőnek be kell mutatnia a kölykök oltási igazolványait és a súlymérési adatokat. A kölykök egyenként el kell érjék a minimum 5,5 kg testsúlyt, az alom átlagsúlya pedig a 6 kg-ot. Amíg az alomellenőr az almot el nem fogadja, addig egy kölyök sem adható tovább a gazdához.

Amennyiben az alomellenőrzés alkalmával hiányosságokat tapasztalnak, azt jegyzőkönyvben rögzítik, és új ellenőrzés időpontját határozzák meg, mely ellenőrzés költségeit a tenyésztő viseli. Ha a kifogásolt hiányosságok, az ismételt ellenőrzés idejére nem kerültek kijavításra, úgy az alom törzskönyvezése, az elnökség döntése alapján, megtagadható.

Kölyök teszt: Lehetőség van továbbá az alom 6 hetes kori viselkedés vizsgálatára. Ezt a tenyésztőnek kell kérvényezni az elnökségtől.

Tenyésztés szabályzat

1. Tenyésztés célja

Annak érdekében, hogy a tenyésztési programban csak a megfelelő egyedek kerüljenek tenyésztésbe, a Hungária Hovawart Klub fiatalkutya vizsga és tenyésztés keretén belül értékeli a kutyaakat. Mindkét vizsga két részből áll, egy küllemvizsgálatból és egy temperamentum tesztből. A kutya 10 hónapos korától vehet részt a fiatalkutya vizsgán, amennyiben ezen megfelelt, úgy 20 hónapos korától a tenyésztésben szerezheti meg a tenyésztési minősítést.

2. Fiatalkutya vizsgán való részvétel feltételei:

- FCI származási lap eredeti példánya
- érvényes oltási igazolás
- egyedi azonosíthatóság (microchip)
- 10 hónapot betöltött életkor

3. Tenyésztésben való részvétel feltételei:

- FCI származási lap eredeti példánya
- érvényes oltási igazolás
- egyedi azonosíthatóság (microchip)
- 20 hónapot betöltött életkor
- megfelelt minősítésű fiatalkutya vizsga

4. A tenyészengedély kiadásának feltételei:

- FCI származási lap
- az egyesület által elfogadott sikeres tenyészvizsga
- két FCI kiállításon szukáknak legalább nagyon jó, kanoknak kitűnő minősítés két különböző bírótól
- az egyesület által elfogadott HD szűrésről tanúsítvány A vagy B minősítéssel
- DM szűrésről tanúsítvány

5. Küllemvizsgálat

A küllemvizsgálat során a bíró a küllemvizsgálat bírálati lapjának sorrendjében végig értékeli a kutya megjelenését, anatómiáját. Ehhez a gazdának a kutyát fel kell készítenie testrészeinek mérésére, fogainak (kanoknál herék) ellenőrzésére, valamint be kell tudja mutatni kutyáját állásban és mozgásban. Ha a kutya a „viselkedés küllemvizsgálat közben” feladatra megfelelt minősítést kapott és küllemi kizáró hiba nem került megállapításra, úgy tovább mehet a fiatalkutya, illetve temperamentum tesztre.

A küllemvizsgálat alatt a kutya jutalmazására jutalomfalat és játék folyamatosan használható. Nem használható fojtó, szöges nyakörv, illetve hám. Kiállítási felvezető póráz megengedett.

6. Fiatalkutya teszt leírása

Célja egyrészt a fiatal kutyák és utódállomány felmérése, másrészt előfeltétele a felnőttkori tenyészvizsgának. Lehetősége nyílik a gazdáknak képet kapni kutyáik minőségéről és állapotáról, kipróbálhatják magukat vizsgaszituációban. A kutya 10 hónapos korától lehet a vizsgára jelentkezni. A küllemvizsgálat után 5 feladatot kell teljesíteni. A teszt alatt a kutya jutalmazására jutalomfalat kizárólag a feladatok között használható. Az egyes feladatok közben nem lehet a kézben. Játék a 2. feladaton kívül nem használható. A kutya nem vezethető fel kiállítási felvezető pórázzal, fojtó vagy szöges nyakörvben, illetve hámban sem.

1. Hirtelen hanghatás: a gazda 5 m-es pórázon vezeti a kutyát, miközben hirtelen hanghatást éri őket (fém tárgy leejtése fém felületre).
2. Játék a gazdával: a gazda bármilyen saját játékkal hívja a kutyát játszani. Ez időre a pórázt a földre dobhatja.
3. Embercsoportba behívás: egy segítő megfogja a kutyát, a gazda besétál az őt lazán körülvevő csoportba. A bíró engedélyére behívja a kutyát.
4. Futó emberrel szembeni reakció: a gazda sétál a kutyával, mellettük egy ember elfut (oda-vissza).
5. Elhaladó ember kutyával: a gazda megáll a kutyával, kb. 5 m-re tőlük egy ember kutyájával elsétál (oda-vissza).

7. Fiatalkutya vizsga minősítései (max. 50 p)

1. *Megfelelt:* Az összpontszám 36-50 pont és a viselkedés küllemvizsgálat közben megfelelt és a küllemvizsgálat során kizáró hiba nem került megállapításra.
2. *Nem felelt meg:* Az összpontszám 0-35 pont vagy a viselkedés küllemvizsgálat közben nem megfelelt vagy a küllemvizsgálat során kizáró hiba került megállapításra. Bármikor a vizsga során a kutya felesleges agressziót, extrém félelmet vagy letargikus viselkedést mutat. Ezt a minősítést adja a bíró, ha úgy ítéli meg, hogy javulásra nincs esély. A vizsga nem ismételtető, az egyed nem tenyészthető.

3. *Vizsgára visszahívott:* Az összpontszám 0-35 pont vagy a viselkedés küllemvizsgálat közben nem megfelelt. A felvezető nem teljesíti a bíró kérését több, mint 3 alkalommal. Ezt a minősítést adja a bíró, ha úgy ítéli meg, hogy javulásra van esély. A kutya a következő vizsgára időkorlátozás nélkül újra nevezhető.

8. Temperamentum teszt leírása

A felnőttkori tenyésztés vizsga küllemvizsgálati része után kerül sor a temperamentum tesztre. A kutya 20 hónapos korától lehet rá jelentkezni, ha rendelkezik megfelelő minőségű fiatal kutya vizsgával. A teszt 10 feladatból áll. A teszt alatt a kutya jutalmazására jutalomfalat kizárólag a feladatok között használható. Az egyes feladatok közben nem lehet a kézben. Játék a 2. feladaton kívül nem használható. A kutya nem vezethető fel kiállítási felvezető pórázzal, fojtó vagy szöges nyakörvben, illetve hámban sem.

1. Lövésállóság: a gazda 5 m-es pórázon vezeti a kutyát, miközben két alkalommal lőnek a közelben.
2. Játék a gazdával: a gazda bármilyen saját játékkal hívja a kutyát játszani. Ez időre a póráz a földre dobhatja vagy lecsatolhatja.
3. Embercsoporton áthaladás zavarással: 5 ember kezében különböző tárgyakkal (pl. esernyő, zsák, hangot adó tárgyak) egyvonalban sétál, közöttük kell a gazdának a kutyát átvezetni (oda-vissza).
4. Embercsoportba behívás: egy segítő megfogja a kutyát, a gazda besétál az őt szorosan körülvevő csoportba. A bíró engedélyére behívja a kutyát.
5. Embercsoport általi megközelítés: a csoport sugár irányban eltávolodik a gazda-kutya párostól, majd szorosan megközelítik őket.
6. Futó emberrel szembeni reakció: a gazda sétál a kutyával, mellettük egy ember elfut (oda-vissza).
7. Elhaladó embercsoport, kutya kikötve, egyedül: a gazda a kijelölt helyen a kutyát kiköti, majd elsétál úgy, hogy a kutya ne lássa. 3 emberből álló csoport elsétál a kutya közelében (oda-vissza), egyikük leejt egy tárgyat (pl. mappa) majd felveszi.
8. Elhaladó ember kutyával, kutya kikötve, egyedül: a kikötött kutya mellett egy kutyát sétáltató ember halad el (oda-vissza).
9. Védekező ösztön próba: a kikötött kutyához a gazda visszasétál és beáll mellé. Egy ember barátságosan megközelíti őket, üdvözlí a gazdát és a kutyát. Elsétál, a gazda belép a kutya mögé. Az ember most fenyegetően közelít körülbelül 3 m távolsáig.
10. Áthaladás embercsoport között, közömbösség: a gazda pórázon vezetve kutyáját a két sorban álló emberek között átsétál (oda-vissza). Az előző feladatban résztvevő segítő is az emberek között van.

9. Tenyésztés vizsga minősítései (max. 100 p)

1. *Tenyésztethető:* Az összpontszám 75-100 pont és a viselkedés küllemvizsgálat közben megfelelt és a küllemvizsgálat során kizáró hiba nem került megállapításra.
2. *Nem tenyésztethető:* Az összpontszám 0-74 pont vagy a viselkedés küllemvizsgálat közben nem megfelelt vagy a küllemvizsgálat során kizáró hiba került megállapításra. Bármikor a vizsga során a kutya felesleges agressziót, extrém félelmet vagy letargikus viselkedést mutat. Ezt a minősítést adja a bíró, ha úgy ítéli meg, hogy javulásra nincs esély. A vizsga nem ismételhető, az egyed nem tenyésztethető.

3. *Vizsgára visszahívott:* Az összpontszám 0-74 pont vagy a viselkedés küllemvizsgálat közben nem megfelelt. A felvezető nem teljesíti a bíró kérését több, mint 3 alkalommal. Ezt a minősítést adja a bíró, ha úgy ítéli meg, hogy javulásra van esély. A kutya a következő vizsgára időkorlátozás nélkül újra nevezhető.
4. *Tenyésztésre korlátozottan engedélyezett:* Ebben az esetben a bíró limitálhatja az adott kutyától született almok számát vagy ellenőrzésre kötelezheti az első alom kölykeit, mely függvénye a további tenyésztésben tartásnak. Meghatározhatja, milyen tulajdonságokkal kell rendelkezzen a párként választott kutya.

A jelen tenyésztési szabályzat alapjának és kiegészítésének a Hungária Hovawart Klub az FCI és a MEOESZ ide vonatkozó szabályzatait tekinti, azokkal való megfelelést biztosítja.

Minden egyéb, jelen szabályzatban nem tárgyalt vagy vitás kérdésben az egyesület elnöksége jogosult dönteni.

Elnökség által elfogadva: 1/2022(I.29.) sz. elnökségi határozatban.

Kelt: Kecskemét, 2022. január 29.

Alulírott Végel Gabriella, mint a Hungária Hovawart Klub Tenyésztő és Segítőkutya Egyesület elnöke igazolom, hogy a fenti irat az egyesületünk mai napon hatályos alapszabálya/tenyésztési szabályzata.”

.....
Végel Gabriella
Elnök